

Krajevna in ledinska imena v gozdu in v povezavi z njim v občini Grosuplje

Lado KUTNAR*

Izvleček

Kutnar, L.: Krajevna in ledinska imena v gozdu in v povezavi z njim v občini Grosuplje. *Gozdarski vestnik*, št. 9/1992. V slovenščini, cit. lit. 11.

Članek govori o pomenu in sporočilni vrednosti krajevnih imen, povezanih z gozdom in drevjem na območju občine Grosuplje. Bogastvo ledinskih imen in razčlenjenost gozdnega prostora v kulturnem pogledu prikazuje na primeru vasi Zaboršt pri Šentvidu. Hkrati s tem pa opozarja na svetovalno in nekakšno kulturno-poslansko vlogo gozdarja pri delu z gozdom, kulturno krajino in lastnikom gozda.

Ključne besede: krajevno ime, ledinsko ime, gozd, gozdar, lastnik gozda.

1. KRAJEVNA IMENA, POVEZANA Z GOZDOM IN GOZDNIM DREVJEM KOT PRIPOMOČEK ZA PROSTORSKO OBRAVNAVO

1.1. Uvod

V času, ko poudarjamo nacionalne simbole, je prav, da razmišljamo tudi o naši kulturni dediščini. Kulturna dediščina je dokument naše zgodovine. Svojevrstna dediščina so tudi imena krajev in ledinska imena. V njih se mnogokrat skrivajo zapisi o dogajanjih in stanjih v preteklosti.

Tudi tovrstna dediščina je močno ogrožena, še posebej to velja za ledinska imena. Ledinska imena so namreč imena travnikov, njiv in gozdov (SSKJ, 2. knjiga, 1985).

Mnoga imena krajev in določenih predelov so po navadi nastala iz ledinskih imen. V začetku niso bila nikjer zapisana in so se prenašala ustno iz roda v rod. S časom so

Synopsis

Kutnar, L.: Local and Fallow names in a Forest and a Connection with it in a Territory of the Grosuplje Commune. *Gozdarski vestnik*, No. 9/1992. In Slovene, lit. quot. 11.

The article talks about the significance and the value of conveyance of local names which are related to the forest and the trees in the territory of the Grosuplje commune. Following the example of the village Zaboršt near Šentvid, the richness of fallow names and the configuration of the forest area are presented from the cultural aspect. At the same time, the advisory and cultural role of a forester in his work with forest, cultural environment and forest owner is paid attention to.

Key words: local name, fallow name, forest, forester, forest owner.

se že tako ustalila in udomačila, da so jih začeli zapisovati tudi na razne listine in karte. Tako se niso več pozabljala in izgubljala. Njihova pričevalna vrednost je velika, saj nosijo sporočilo iz bližnje, predvsem pa iz daljne preteklosti.

Krajevna imena, ki nastopajo v slovenskem prostoru, bodisi v gozdu bodisi v njegovi soseščini ali v predelih, ki jih je gozd nekdanj pokrival, so pogosto izpeljana iz imen dreves ali iz besede gozd v različnih oblikah.

1.2. Ozemlje občine Grosuplje

Tudi ozemlje občine Grosuplje predstavlja bogat mozaik tovrstnih imen. Presek skozi podobo, ki jo ustvarjajo krajevna imena, nam da že analiza pregledne karte občine v merilu 1 : 50 000. Glede na merilo lahko na tej karti spremljamo krajevna imena, ki so lokacijsko vezana na relativno večje površine (makrotokacije). Občina Grosuplje meri 42 100 hektarjev. Gozd obsega 56% površine (Dolgoročni plan občine Grosuplje, 1985). Občina zajema

* L. K., dipl. inž. gozd., 61250 Ivančna Gorica, Ul. talcev 4, Slovenija

ozemlje vzhodno od Ljubljanske kotline. Obsega Grosupeljsko kotlino, kraške planote okrog Višnje gore, Stiški kot, Šentviško kotlino, del Temeniške doline, del Suhe Krajine z zgornjo dolino reke Krke ter Dobrepoljsko kraško polje.

1.3. Krajevna imena, povezana z gozdom in drevjem

Za gozdarja so še posebej zanimiva krajevna imena, ki so nastala na osnovi različnih oblik gozda in kmetijskih rab v gozdnem prostoru. Prav tako pa tudi tista, katerih izvor lahko iščemo v poimenovanju drevesnih vrst, tako gozdnih kot sadnih. Pogostnost tovrstnih ledinskih imen na pregledni karti občine Grosuplje je naslednja:

– Imena, izpeljana iz besede gozd ali natančneje iz besede boršt (nemško Forst – gozd) in iz gmajne, ki označuje kmetijske in gozdne površine v lasti vaških skupnosti (nemško Gemeinde – občina, skupna last),

se pojavljajo v 13 primerih. Oblike so: Boršt (7×), Borštek, Borštnik, Zaboršt, Podboršt, Gmajna in Gmajnar.

– Krajevna imena, ki so nastala iz besede laz (travnik ali izjemoma tudi druge z drevjem neporaščene površine sredi gozda), nastopajo v 6 primerih. Oblike so: Laze (4×), Laz, Lazar.

– Log daje osnovo 4 krajevnim imenom, oblike so Log (2×), Logi in V logu.

– Stelnik se pojavi samo v 1 primeru, in sicer kot Stelnik. S podrobnejšo analizo kart v večjih merilih bi odkrili še več takih, ki imajo ta izvor, vendar za grobo predstavo o gozdovih v preteklosti zadostuje že samo to.

– Krajevna imena, ki so nastala na osnovi dreves, se pojavljajo v 55 primerih.

Če primerjamo krajevna imena, nastala na osnovi drevesnih vrst, so razmerja med njimi naslednja:

-
- BREZA: 13× ali 23,6% – Brezje (5×), Brezovec (2×), Brezovica, Breze, Brezovo (2×), Brezova gorica, Brezov dol;
 - HRAST: 11× ali 20,0% – Dobrava (3×), Dobrave, Dobje, Dob, Hrastov dol, Hrastje, Cerovca, Cerovina, Cerovc;
 - GABER: 7× ali 12,7% – Gabrje (2×), Gabrovčec (2×), Gabrovec, Gabrovka, Podgabrje;
 - BUKEV: 7× ali 12,7% – Bukovje (3×), Podbukovje, Zabukovje, Bukovica, Bukovce;
 - SADNO DREVJE: 6× ali 10,9% – Slivnica (2×), Slivnikov vrh, Češnjice (2×);
 - LIPA: 4× ali 7,3% – Lipljene (2×), Lipar, Zalipovci;
 - TISA: 2× ali 3,6% – Tisovec (2×);
 - SMREKA: 2× ali 1,8% – Podsmreka;
 - JELKA: 1× ali 1,8% – Jelovec;
 - JESEN: 1× ali 1,8% – Jesenov hrib;
 - TOPOL: 1× ali 1,8% – Topolovec;
 - VRBA: 1× ali 1,8% – Vrbičje;
-

1.4. Krajevna imena – podoba gozda v preteklosti

Razmerje breza : hrast : gaber : bukev = 24 : 20 : 13 : 13 v krajevnih imenih občine Grosuplje je zelo zanimivo. Na osnovi tega bi lahko sklepali na nekdanjo podobo gozda na tem območju. Pogostost imen, nastalih iz drevesnih imen hrast, gaber, bukev nazorno kaže na rastišče združbe hrasta z gabrom in združbe, katerih nosilci so te drevesne vrste.

Torej pogostost imen, ki imajo izvor v

hrastu, gabru in bukvi, verjetno pričā o tem, da so bile to najpogosteje zastopane drevesne vrste v gozdu na ozemlju občine Grosuplje. Vendar pa to ni povsem zanesljivo, saj je lahko vzrok poimenovanja tudi redkost drevesne vrste.

Pogostost imen, ki izvirajo iz breze, bi lahko razlagali na več načinov. Vzrok je lahko v tem, da breza zaradi belkaste skorje in estetskih kvalitet bolj izstopa kot druge drevesne vrste. Naši predniki so jo zato pogosto imeli za simbol prostora, ki je

bil ponos in nekakšen razpoznavni znak posameznih vasi (npr. Brezov dol pri Ambrusu).

Druga razlaga pa bi lahko bila ta, da je bil delež breze dejansko blizu tistemu, ki ga predstavljajo imena. Velik delež breze je verjetno posledica različnih degradiranih oblik gozda.

Steljarjenje in paša v gozdu sta povzročala nastanek večjih površin degradirane gozda in gozda v pionirskem stadiju. V drevesni sestavi takega gozda je imela breza najpomembnejši delež.

Redkost imen na osnovi smreke in drugih iglavcev resnično kaže na naravno podobo. Njihovo razširjenost v današnjem času lahko pripišemo človekovemu gospodarjenju z gozdom v preteklosti. V drevesni sestavi današnjega gozda predstavljajo namreč kar eno tretjino.

Torej, tudi krajevna imena so lahko v pomoč gozdarju, saj nosijo sporočila o nekdanji podobi gozda. So neke vrste kronika, ki govori o tem, kakšen je bil gozd v času, ko so imena nastajala.

2. LEDINSKA IMENA IN DRUGA KULTURNA DEDIŠČINA, POVEZANA Z GOZDARSTVOM NA PRIMERU VASI ZABORŠT PRI ŠENTVIDU

2.1. Ledinska imena so kulturna dediščina

Vas Zaboršt leži dobra 2 kilometra vzhodno od Šentvida pri Stični. Območje vasi, ki vključuje strnjene kmetijske in gozdne površine v lasti vaščanov Zaboršta, meri okoli 150 ha. Gozdovi predstavljajo približno polovico te površine in so v nasprotju z nekdanjim stanjem povsem zaključena celota.

Ledinska imena pominjajo predvsem starejši vaščani. Vsak kmet še posebej dobro pozna imena za posamezne dele svoje kmetije in gozda. Tovrstna imena so se obdržala tudi več desetletij ali celo stoletij.

Pogosto je nemogoče natančno določiti prostor, ki ga pokriva posamezno ledinsko ime, zato prihaja do različnih razlag pomenov in njihovih lokacij.

2.2. Razlaga ledinskih imen

1. **BORŠT** – beseda izhaja iz Forst(nem.) – gozd, hosta. Boršt je del gozda, kjer so po pripovedovanju rastle debele smreke (ustni vir Kutnar). Danes je tu mešan gozd.

2. **BREZJE** – označuje površino, kjer je bil brezov steljniak s praproto. Njegova površina je bila prek 2 ha. Že v Franciscejskem katastru lahko slutimo, da je bil tu redek gozd. Steljnik je imel nesporne estetske kvalitete, zato je pomenil pomembno popestritev celotne krajine (ustni vir Kutnar). Danes tega gozdiča ni več. Na njegovem mestu so polja, gozda pa ni niti v bližini omenjene lokacije.

3. **DOLGA** – je ime za dolinico sredi gozda.

4. **DOLGI DU** ali **MOKRI DU** – vlažna dolinica sredi gozda, kjer so nekoč pasli živino. Ob poti je bila cela vrsta gabrov (ustni vir Kutnar). Nekaj debelih gabrov se je ohranilo še do danes. V preteklosti so te gabre oklestili do določene višine, tako da so razvili izrazito košate krošnje.

Pomen teh gabrov je bil vsestranski, vendar se vsega tega verjetno niso neposredno zavedali. Tako so košata drevesa dajala veliko listja za steljo in veliko vej za butare.

Gabri so rastle na obeh straneh pota, tako da so ustvarjali nekakšen zeleni obok, ki je bil po pripovedovanju poseben lep. Grčasti gabri so bili estetsko zanimivi tudi zaradi debeline in oblik. Poleg gospodarske in estetske vrednosti so imeli tudi ekološko, saj so v debelih in krošnjah našli domovanje mnogi gozdni prebivalci. Še posebej veliko je bilo sov in drugih ptic, polhov itd.

Do teh debelih dreves so imeli naši predniki izredno spoštljiv odnos. Debela drevesa v gozdu pa so bila v ponos vsakega kmeta.

5. **DOVC** – majhna planota sredi gozda, ki so jo uporabljali za pašo živine (ustni vir Kutnar). Na tem mestu se v Franciscejskem katastru pojavlja »Ihanzhikov dull« po lastniku Ihančku (domače ime). Lastnik Dovca je še vedno Ihanček. Danes del Dovca še kosijo, večji del pa se je zarasel z gozdom.

6. GABRJE – tu raste mešan gozd gabra, breze in topola. Kot kaže, je bil tu že od nekdanj predvsem gabrov gozd, ki so ga verjetno pozneje posekali na golo.

7. GLOBOKA – kraška vrtača sredi gozda.

Badjura razlaga: »Ime je izvedeno iz besede 'globok' oz. iz besede 'globel', ki je ime za bolj globoke terenske vdrtine, prej voljne kakor grde.« (Badjura, 1953, str. 180).

Na tem delu danes rastejo smreke. Kot se spominjajo vaščani, je bilo tako tudi v preteklosti.

8. GORICE – nekoč so bili na tem predelu vinogradi (ustni vir Lavrih). Danes pa je tu predvsem smrekov gozd, ki je bil zasajen.

Ime »gorice« so poleg »brd« in »holmov« najpogostejše ime za nižje vzvišenine v našem imenoslovju. Pojavlja se več vrst goric in ene od teh so tudi »vinske gorice« (Badjura, 1953, str. 112). Take predstavlja tudi ta primer.

9. HRASTJE – nekdanj je bil na tem mestu hrastov gozd (ustni vir Lavrih), danes je tu predvsem gozd smreke in bukve.

10. ILOVCI – po ustnem izročilu naj bi tu nekoč kopali ilovico za gradnjo hiš (ustni vir Kutnar). Danes je tu redki gozd, v katerem prevladuje smreka.

11. KLEJŠČEK – po spominu vaščanov je bil to neporaščeni predel gozda, ki se je začel zaraščati pred dobrimi 20 leti (ustni vir Kutnar).

Možen izvor ledinskega imena je v besedi »klestiti« ali pa izvira iz tega, da je bil gozd povsem »okleščeni«. Ime lahko razložimo tudi s »kleščami«, ki jih Badjura opisuje kot izraz za trde globače, manjša kratka vrata med pečmi (Badjura, 1953, str. 213). Izvor imena »Klejšček« bi lahko bil v »kleščah«, saj gre za nekakšen zožen prehod.

12. KLOPČIČ – griček v gozdu, ki je izrazil zaokrožen.

13. KON'C – pas obrobne gozda, ki prehaja v travnato površino. V ljudskem imenoslovju »konec« običajno označuje

ploskve, ki so deloma ograjene in deloma odprte (Badjura, 1953, str. 27).

14. KOZJI HRIB – predel sredi gozda z mešano drevesno sestavo. V preteklosti so tu verjetno pasli koze. Po pripovedovanju naj bi bil tu še pred 50 leti izrazito redki, presvetljen gozd (ustni vir Kutnar).

15. KRIŠTAJ VRH – ime domnevno izhaja iz besede »križ«, ki označuje med drugim tudi grebenko križanje (Badjura, 1953, str. 290), kot ga imamo tudi v tem primeru. Druga možna razlaga je ta, da izhaja ledinsko ime iz glagola »krištati se«, ki ga nekateri uporabljajo v pogovornem jeziku in pomeni »jeziti se«.

16. LAZ – udornina v gozdu, ki je bila v spominu dveh generacij nazaj še njiva (ustni vir Kutnar). Tako stanje prikazuje tudi Franciscejski kataster.

Slovar slovenskega knjižnega jezika razlaga »laz« kot s travo porasel, nekdanj izkrčen svet v gozdu ali ob njem (SSKJ, 4. knjiga, 1985).

Laz so pogozdili s smreko. Dobro vidni pa so še nasipi, ki so ločevali ta predel od okoliškega gozda.

17. LEŠČEVJE – na današnjem travniku so nekoč med skalami rasle leske (ustni vir Kutnar). Teh lesk kot tudi skal ni več.

18. L'SIČNE – predel gozda, kjer so bile nekoč in so še danes lisičje luknje.

19. NA REBRI – predel, kjer je bila nekoč sušilnica za lan, danes pa je večji del zaraščeni z brezami in grmičevjem.

»Reber« pomeni nagnjen svet ali strmino (SSKJ, 4. knjiga, 1985).

Badjura pa pravi, da je »reber« viseči breg ali pobočni del vzpetine.

»Imena 'Reber', 'Rebri' in 'Rebern' so pogosti tlopisni izrazi razgibanega terasastega sveta. Tlopisna podoba 'rebri' je sneta po trupu, životu ležečih ali počivajočih živali (govedo), ki se jim rebra prav dobro poznajo.« (Badjura, 1953, str. 54).

20. OGRAJA – pred okoli 40 leti so bili v tem pasu še ostanki ograje. V sklopu ograje je bilo več debelih hrastov (ustni vir Kutnar), ki jih ni več. Predel, ki je bil nekoč robni del gozda, je zdaj pomaknjen od gozdnega roba že prek 50 m.

Ograja je preprečevala divjadi, da bi hodila na polja, in živini, da bi uhajala iz gozda, kjer se je pasla.

21. PEKU – je dolina, ki poteka iz kmetijskega v gozdni prostor. Nekdaj so v Peklu kosili, danes je velik del doline že zaraščen z gozdom. Dolina se v gozdu razcepi v dva kraka, Smrtn'ce in Dolgo.

Badjura razlaga: »'Pekel' je nekaj strašnega, zato tudi v naravi ne more pomeniti nič pridnega. Ljudska geografija kaj rada uporablja to prisposodbo, vedno le za res grde, zoprne terenske globeli. To je med drugim ime za stisnjene, temačne kraje in tesnobe po vdrtih dolinah.« (Badjura, 1953, str. 189).

Precej takšne temačnosti ima tudi Peku, še posebej v jesenskem času, ko se iz njega dviga gosta megla.

22. SMRTN'CE – je krak Pekla. Je precej skrita dolinica v gozdu, dobrih 500 m od gozdnega roba. Po ustnem izročilu se je v času turških vpadov, nekje v 16. stoletju, v to dolinico skrila večina vaščanov Zaboršta s svojo živino. Turki so opazili dim, ki se je dvigoval iz gozda in na tem mestu so pobili ljudi in živino (ustni vir Kutnar).

23. TA PLAV PIL – predel v gozdu, ki se imenuje po modri kapelici, ki stoji na gabru. Včasih je stala v kapelici lesena plastika Stiške Žalostne Matere božje. Ustno izročilo govori, da je bila kapelica postavljena v spomin na nesrečo. Na tem mestu naj bi namreč nekdo prestrašil prijatelja, ki ga je zadela kap in je tam tudi umrl. To mesto v gozdu je ovito kar v nekakšno tančico skrivnosti.

Gaber, na katerem je kapelica, se v več kot 70 letih sploh ni opazno zdebilil (premer ima ca. 30 cm) niti se sicer spremenil (ustni vir Kutnar).

Ko je bila stara kapelica dotrajana in ker je bil kip ukraden, so naredili novo. Vanjo so dali reprodukcijo slike, ki je v kratkem času postala nenavadno modra.

24. TRATA – raven del v gozdu, ki je od gozdnega roba oddaljen dobrih 500 metrov. Na tej površini so še pred 40 leti kosili reso, pozneje pa so grabili listje (ustni vir Kutnar).

Ledinsko ime »Trata« predstavljajo manjšo goljavo v gozdu (Badjura, 1953, str. 272).

25. TRJEVKA – danes raste na tem predelu gozd bukve, hrasta, gabra in drugih drevesnih vrst. Ime domnevno spominja na to, da je bilo tu nekoč predvsem trnato grmičevje.

26. VRZEL (Ihanova) – predstavlja prehod iz gozda na njive, kjer je nekoč potekala gozdna pot, ki je danes ni več. Ta predel je povsem zaraščen. Vrzel se imenuje po enem izmed dveh svobodnjaških kmetov, ki sta nekoč živela v Zaborštu. Domače ime ali priimek Ihan, ki se v vasi nista obdržala, se pojavlja tudi v Franciscejskem katastru.

Badjura pravi: »'Vrzel', 'Vrzela' so pretržja in naravne predrtine skozi žive meje pa tudi drugi prelazi« (Badjura, 1953, str. 294).

V gozdu, na meji območja, ki je v lasti vaščanov Zaboršta, je še ena kapelica s kipom Rožnvenške Marije. Ta je vklesana v skalo, ki je ob poti z večjim naklonom. Ker je bila ta gozdna pot po navadi slaba, blatna, so imeli velike težave pri prevozu lesa. »Furmani« so na tem mestu močno preklinjali, zato so kapelico vklesali njim v opozorilo (ustni vir Kutnar).

Po drugih pripovedovanjih naj bi jo postavili v zadoščenje in odpuščanje grehov (ustni vir Lavrih).

V negozdnem predelu vasi se pojavljajo naslednja ledinska imena: KUKLČ, GRUMLA, ŠIVN'CA, ST'DENČINE, RUPE, V ŠPORGELNIH, PIJAVCE, DOLINA, ŠPIL, DU, HRIB, PRI TA VOTLI HRUŠKI...

2.3. Naravna dediščina s kulturno-zgodovinskimi prvini

Od naravne dediščine, ki vključuje tudi določene kulturne prvine, stojita na sredi vasi dve debeli lipi. Razmik med njima je le dobrih sto metrov. Ena od teh je dvodebelna. O pomembnosti lip za dogajanje v vaški skupnosti v preteklosti pričata tudi kamniti mizi, ki sta ob lipah. Vaščani so se na tem mestu, prav tako kot na gmajni (nekakšen skupen vaški prostor), nekdanj pogosto srečevali.

Na enem od gmajniških prostorov stoji tudi prek 100 let stara smreka.

Ledinska imena in kulturna dediščina v vasi Zaboršt pričajo o nekdanjem bogatem življenju vasi. Na površini okoli 150 ha se

pojavlja 38 ledinskih imen ali v povprečju eno na približno 4 ha.

Pestrost je dejansko še večja, če bi dodali vsa domača imena kmetij in njihovih delov. Poleg tega pa obstajajo še členitve znotraj posameznega ledinskega imena (npr. »dolni in gorni du« ali po lastnikih »Namrov du in Šemetov du«).

Ledinska imena govorijo o veliko večji razgibanosti kulturne krajine na ozemlju Zaboršta v preteklosti. Nekdanje kmetijske površine sredi gozda in na njegovem obrobju je zarasel gozd, na drugi strani pa so izginili otočki gozda, omejki in posamezna drevesa iz pretežno kmetijskega predela. Melioracije so botrovale izginevanju mnogih vodnih habitatov in s tem tudi mnogih vodnih prebivalcev. Po pripovedovanju naj bi v Pijavcah živele tudi vidre (ustni vir Lavrih). Močvirnatih predelov praktično ni več. Zaradi strojnega obdelovanja polj je izginilo mnogo dreves, ki so estetsko in ekološko bogatila kmetijske površine.

3. GOZDAR – SVETOVALEC, OBLIKOVALEC KRAJINE IN KULTURNI POSLANEC

Naloga gozdarjev bo v prihodnje tudi ta, da sodelujejo pri oblikovanju in negovanju krajine vsaj z nasvetom in preiščeno argumentacijo za ohranitev zanimivih naravnih elementov v kulturni krajini.

Gozdar naj bi v prihodnje ne bil trgovec z lesom, moral bi biti tudi svojevrsten kulturni poslanec, ki bo vzgajal lastnika gozda, kmeta in druge, da bodo znali ceniti naravno in kulturno dediščino. Spodbujal naj bi ljudi, da bodo varovali in vzdrževali

dediščino v takšni ali drugačni obliki. Njegova posebna pozornost naj bi bila namenjena predvsem gozdnemu prostoru, vendar bi bilo prav, da bi ob izginevanju vodnih in močvirskih habitatov kot poznavalec narave in ljubitelj naravne pestrosti skrbel tudi za takšne predele zunaj gozda.

Njegova prizadevanja bodo posredno bogatila naše gozdove in celotno kulturno krajino.

VIRI

1. Badjura, R.: Ljudska geografija, Terensko izrazoslovje, DZS, Ljubljana 1952.
2. Držaj, A.: Krajinsko-ekološke značilnosti v toponomastiki jugovzhodne Bele krajine, diplomska naloga, BF VTOZD za gozdarstvo, Ljubljana 1989.
3. Kočar, T.: Gozd in drevje v krajevnih imenih na območju Ljubljane. GV 49 (1991) 2, str. 102–105.
4. Papler, V.: Krajinsko-ekološke značilnosti ledinskih imen na Bledu in v okolici. Diplomaska naloga, BF VTOZD za gozdarstvo, Ljubljana 1981.
5. Tomšič, F.: Nemško-slovenski slovar, 3. izdaja, DZS, Ljubljana 1974.
6. Ustni vir: Kutnar Jože, 56 let, Ul. talcev 5, Ivančna Gorica, december 1991.
7. Ustni vir: Lavrih Roza, 70 let, Zaboršt 11, Šentvid pri Stični, januar 1992.
8. Ustni vir: Dolgoročni plan občine Grosuplje do leta 2000 – osnutek. Naša skupnost, Grosuplje, maj 1985.
9. Ustni vir: Franciscejski kataster za k.o. Bukovica. (Katastral Plan der Gemeinde Bukovitz in Krain), leto 1825.
10. Ustni vir: Pregledna karta občine Grosuplje. M 1 : 50 000 (turistična izvedba), Geodetski zavod SRS 1986.
11. Ustni vir: Slovar slovenskega knjižnega jezika – (SSKJ), SAZU, Inštitut za slovenski jezik, DZS, Ljubljana 1970.